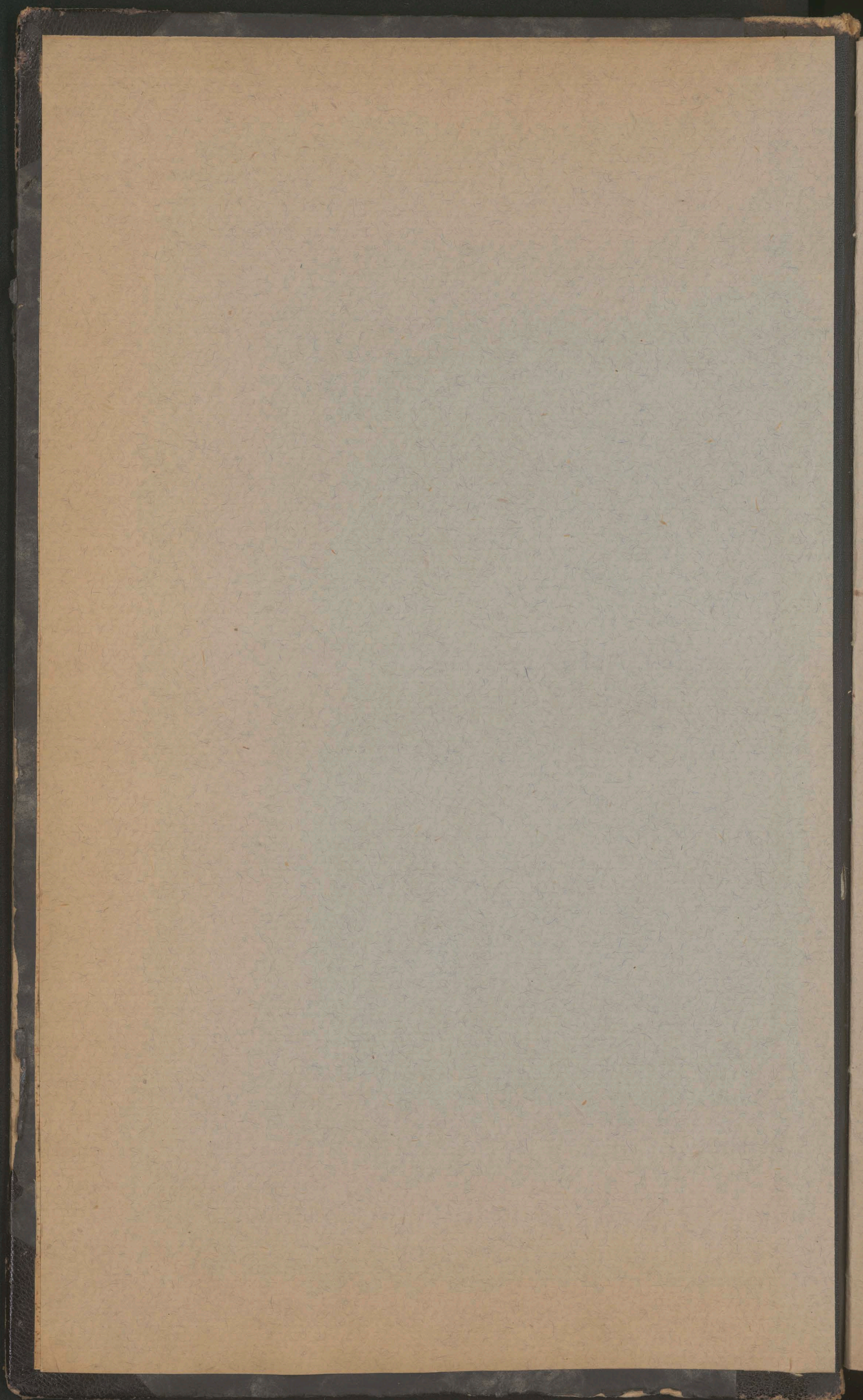

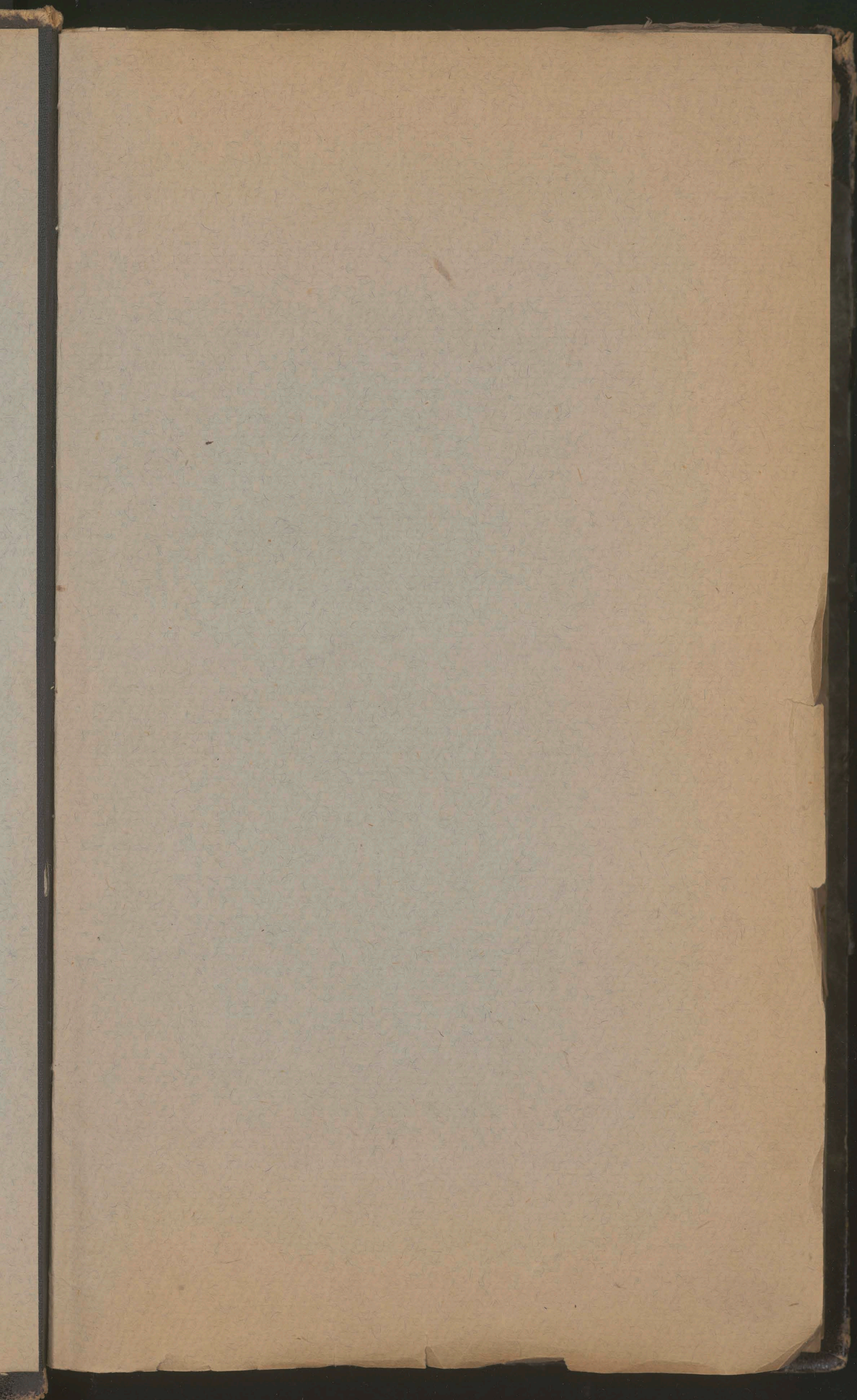

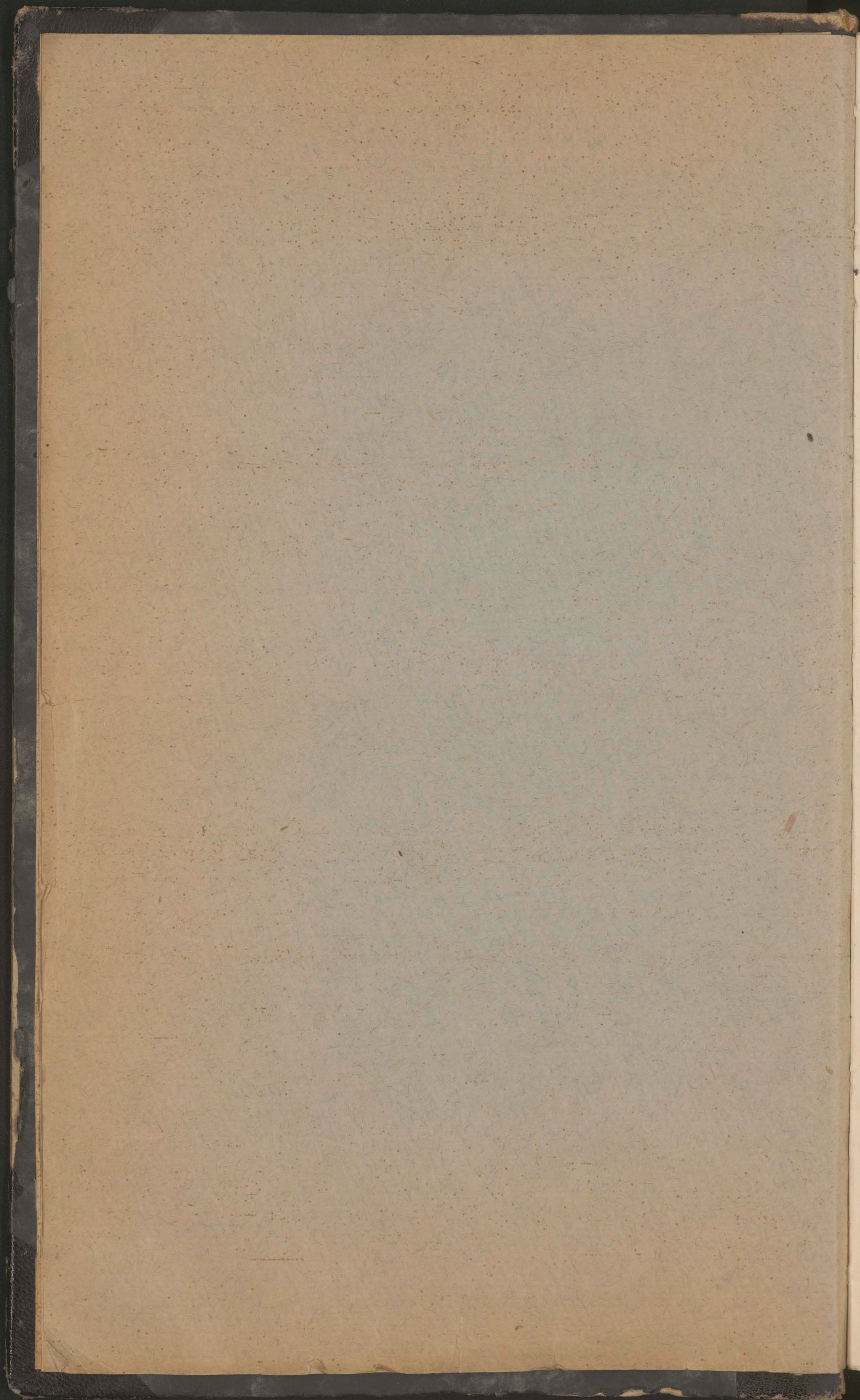
Katkoni
15036

III

P

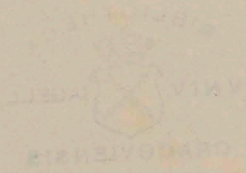

Z B I O R druków procesowych z XVIII. i XIX. w.

Tom II.

Nr. ^{1.} 1. Elsner i Wisogierdowie r.1782.	szt. 1.
" 2. Froelichowie r.1799.	" 3.
" 3. Goldynga r. 1765.	" 2.
" 4. Grabowski i Sieheń etc r,1799.	" 1.
" 5. Grabowscy r. 1799.	" 2.
" 6. de Grothuz i Piotr Książę kurlandz.r.1779	" 1.
" 7. Grużyński i Podberescy r. 1799.	" 3.
" 8. Haudring i Klüchzner r. 1779.	" 3.
" 9. Haudringowie i Platerowie r. 1780.	" 2.
" 10. Janowicz i Chodakowscy r. 1799.	" 1.
" 11. Izraelowicz i Radowski r. 1799.	" 2.
" 12. Hryniewicz r. 1774.	" 1.
" 13. Jezuici toruń. i Magistrat toruń. r. 1724.	" 3.
" 14. Jasna Góra i Kłobuck r. 1790.	" 2.
" 15. Jocz i Downarowicz r. 1800.	" 1.
" 16. Kaczanowska i Brzozowski 1799.	" 1.
" 17. Kalenkiewicz r. 1760.	" 1.

Jo 1780)

SPRAWA

Urodzonych Fabiana Platera Dobr Bałtmuyze, Leonarda, Karoliny Bystramow, niegdy Gottarda Ernesta y Benigny z Budberkow Syna, Dobr Suffei w Xięstwie Kurlandzkim będących Dziedzicow, tudzież Frydryka Roppa iaka Sukcessorow Budberkowskich Aktorow y Pozwanych. 96.
Przeciwko Urodzonym Magnusowi Kapitanowi, Gerardowi Chorążemu, Jerzemu Podkomorzemu, Karolowi y Zygmuntowi Pułkownikom, Haudryngom Bratom między sobą rodzonym Pozwanym y Aktorom.

O podstępne wyzucie y gwałtowne wybitie z Dobr Bałtmuyze y Suffei tych obięcie, y dotąd nienależyte onych posiadanie, oraz o zabor ruchomości do rownego między Sukcessorami podziału należących.

W życiu będący Ernest a Budberg Rotmistrz Semigalski z Emerencyą, a Pletenberg spłodził Synow dwoch y Corek sześć, z tych dla każdej wyznaczył Posagu po 6000 Zł. Albertynow, a Dobra przez siebie posiadane zostawił dla Synow, starszego Bałtmuyze, młodszego Suffei Dziedziczne w Xięstwie Kurlandzkim, zaś dla Matki dokądby żyła Dobra w Xięstwie Litewskim Oknište nazwane zastawne determinował, z kondycyą postąpienia w Possessyą ich naystarszey Corki po śmierci Matki lub dobrowolnego iey ustąpienia.

Wyznaczenie posagu ieszcze za życia Oyca po zamęściu Corki iedney Anny Emerencyi za Urodzonego Gierarda Ernesta Haudrynga uskuteczniomym zostało, wyliczył Ociec 6000 Zł. Albertyn:, odebrał te Zięc Haudryng y zakwitował wraz z Zoną, zrzekając się wszelkich pod iakimkolwiek pretextem, formowania pretenzyi do Dobr Oyczytych Bałtmuyze Suffei y Oknište, z ostrzeżeniem tylko spadkow po Rodzicach na nich przypaść mogących.

Ponitur Kwit Dnia 22 Julii Roku 1718 podpisany w Aktach Selburskich Dnia 3 Novembris tegoż Roku roborowany. Nro 1.

Po śmierci Oyca nie wzięło rozrządzenie skutku co do Dobr, bowiem pozostałym Corkom nie było zkąd wyznaczonych wypłacić Posagow, Długi oraz Dobra ciężące, zatamowały dopełnienie rozrządzenia Oyco-wskiego, przeto zgodnie między sobą wszyscy pozostali Sukcessorowie z Wdową a Matką swoją uczynili Umowę w Punktach:

(*)

Prawo pol. 9.207

imo. Przekazali Dobra Suffei jednemu z pomiędzy Sukcesorów Urodzonemu Gottardowi Ernestowi Bystramowi mającemu Benignę a Budberg za Summę 33000 Zł. Albertynow, którą oprócz 6000 Zł. Albertynow Posażney w ręce Kredytorom w pewnych kwotach wypłacić zlecili.

2do. Dobra Okniste Zastawne w Xięstwie Litewskim Leonardowi Ernestowi Budberkowi z kondycjami opłacenia długów w Sumie 24000 Zł. Albertynow oddali z dokładem, jeżeliby Leonard bezpotomnie życie zakończył, w ten czas Urodzona Haudryngowa bliższy do tych Dobra za opłaceniem Summ wstęp mieć powinna, czego potym w Roku 1754 za Summę 700 Zł. Albertynow urzędownie zrzekła się, za świadectwem Kwitu Roku 1754 Dnia 27 Maja zeznanym.

3tio. Równie iak Suffei przekazali Dobra Bałtmuyże Urodzonemu Fabianowi Platerowi y Eleonorze z Budberkow małżonkom za summę Zł. Albertyn. 18000 z obowiązkiem opłacenia długów wyrażonych w konwencyi, zatrzymawszy wniosek dla Zony naznaczony 6000 Zł. Albertynow, aże nad te długi ex pretio została się Summa resztująca 1910 Zł. Albertynow rozdzielić między Sukcesorów wyznaczyli.

Te Punkta moc Tranzakcyi mające wszyscy Sukcesorowie wraz z Matką podpisywali.

Ponitur Tranzakcyi Dnia 18 Julii Roku 1752 uczyniona w Aktach Selburskich Dnia 8 Augusti 1754 roborowana. Nro 2.

W moc tej Tranzakcyi dostała się zaraz Possessya Dobra Suffei Ur. Bystramowi, zaś Bałtmuyze Ur. Platerowi, po objęciu tych Dobra dopełnili obowiązków w Tranzakcyi wyrażonych przez opłacenie długów, tudzież z Dobra Bałtmuyze nad długi pozostałej Summy między Sukcesorów podzielenie, o czym świadczy Kwit Matki Urodzonych Haudryngow Roku 1754 Dnia 27 Miesiąca Maja dany zrzeczeniem się Prawa do Bałtmuyze, a tak w spokojney, aż do Roku 1777 przez lat całych 26 UUr. Bystram y Plater zostawali Possessyi.

Dopiero w tym Roku UUr. Haudryngowie bracia myśl swoją iawną uczynili, że oprócz Okniste, w Possessyi którego bezprawney zostawali, (o co Sprawa osobna w Trybunale Xięstwa Litewskiego dotąd nie zakończona,) jeszcze byli w pretenzyi Dobra Suffei y Bałtmuyze iakoż w tymże Roku 1775 wyrobili Kommissyą Seymową w Dobrach Litewskich Okniste odprawić się mianą, mimo wiadomości Possessorów Dobra Kurlandskich y innych Sukcesorów.

A gdy o takowym podstępnie dowiedzieli się przez wydane obwieśzczenia Sukcesorowie Budberkówscy zaraz W. K. MCI PANU NASZEMU MIŁOŚCIWEMU y Prześwietney przy Boku Jego Nieustającej Radzie przez Memoryał o tym donieśli, prosząc wyznaczenia dla siebie Kommissarzy, y zyskali Rezolucyą zlecającą W. Xiążęciu Radziwiłłowi tego Seymu Marszałkowi przydania Kommissarzy z obowiązkiem na niewiadomość o czynności Urodzonych Haudryngow wypełnienia przysięgi, y tej w Extraktach na Kommissyi złożenia.

Ponitur Rezolucya Dnia 13 Odrobris Roku 1775. Nro 3.

Ukuteznił W. Xiąże Radziwił Kasztelan Wileński włożone na siebie powyższą Rezolucyą zlecenie, dodał przez osobny Instrument na rzecz Sukcesorow Budberkowskich Kommissarzy zwyrazem dopełnienia Rezolucyi Prześwietney Rady Nieustaiącey co do przyięgi.

Ponitur dodanie 14 Decembr. wyszłe Roku 1775 do Akt Grodu Warszawskiego y Włodzimirskiego podane. Nro 4.

W posłuszeństwie nakazanej przyięgi Sukcesorowie Budberkowscy tę wypełnili w Grodach Zmudzkiem y Wilkomirskim.

Ponuntur Extrakty sub Die 16 Decembris 1775, 31 Januarii, 5 18 Martii 1776. Nro 5. 6. 7.

Lecz to wszystko żadnego skutku nie wzięło, bowiem iednostronni Kommissarze chcąc Urodzonym Haudryngom iako nayprędzey dogodzić, nie zważając bynajmniey na stawanie Urzędowej Osoby od Sukcesorow żądaiącey dalszego zatrzymania się, aby wraz z przydać mianami Kommissarzami Sprawę namienioną sądzili, sami iednostronnie do ostatecznego przystąpili wyroku.

Ponitur Dekret in Contumaciam Dnia 18 Januarii Roku 1776 zakończony. Nro 8.

Tego Dekretu do Exekucyi nie doprowadzili, dopiero po zakończonym Seymie Roku 1776, na którym zyskał Ur. Haudryng Sancitum wymuiące Sprawę iego z pod Prawa pod tytułem = Deklaracya o Kommissarych = y tego użyli, lecz omylnie do Exekucyi wyżej namienionego Dekretu, co niżej dowiedziono będzie.

Szukali pomocy UUr. Haudryngowie u J. W. Xiążęcia Kurlandzkiego do Exekucyi Dekretu pomienionego; lecz gdy im słusznie była odmówiona, zyskali na nie istotne przełożenie Reskrypt rek wizycyjalny od W. K. Mci do Jaśnie Wiemożnego Xiążęcia Kurlandzkiego, aby dodał pomocy woyskowej.

Ponitur ten Reskrypt wyszły Die 25 gbris Anno 1776. Nro 9.

Tu tamę czyniąc dalszym zapędom UUr. Haudryngow wydane im były Mandaty do Sądu W. K. Mci o uchylenie Dekretu, a Sprawy ad Fora competentia odesłanie.

Ponitur Mandat z przyznaniem Woźnego w Ziemstwie Wilkomirskim Dnia 3 Januarii Roku 1777 uczynione.

Lecz to bynajmniey UUr. Haudryngow nie wstrzymało, którzy chcąc rzecz dostateczniey ku swoiey myśli zrobić, zatrzymawszy Exekucyą Dekretu, y podanie Reskryptu, podali Memoryał W. K. Mci y Prześwietney przy Boku Jego Nieustaiącey Radzie skarżąc się na nieposłuszeństwo przez Sukcesorow Budberkowskich wyrokom Sądowym, prosząc nakazania Stronom satysfakcyi, a Urzędowi zlecenia namienionego Wyroku Exekucyi; a że tego Memoryału dla odpowiedzi wzięli Sukcesorowie Kommuniacyą dowiedzieli się o tym UUr. Haudryngowie, y nie czekając Rezolu-

cyi. Prześwietney Rady użyli Reskryptu podstępnie uproszonego, podali go J. W. Xiążęciu Kurlandzkiemu: a ten ex vi subiectionis natychmiast dał ordynans do swego woyska, z którym ziechał na grunt Dobr Bałtmuyze y Suffei Ur. Podkomorzy Selburgski, nie tylko Dobra odebrał, UUr. Platera starca ośmiudzieściuletniego, y Bystrama z nich wypędził, ale wszystkę drogą ruchomość zabraną oddał UUr. Haudryngom.

Ponitur poieżdczy Dekret pod 4 Augusti 1777. Nro 10.

O ten bezprawny y gwałtowny postępek uczynili zaraz Sukcesorowie Budberkowscy w Grodzie Powiatu Wiłkomirskiego przeciwko UUr. Haudryngom Manifest.

Ponitur Dnia 13 Augusti 1777 uczyniony. Nro 11.

W tym samym Mieściu, ale już po dopełnionych przez UUr. Haudryngow gwałtach, y wybiciu z Posleſtyi UUr. Platera Dziedzica Bałtmuyze y Bystrama Dziedzica Suffei, raczyłeś W. K. Mość PAN NASZ MIŁOŚCIWY z Prześwietną Radą dać Rezolucyą, że żądania UUr. Haudryngow o nakazanie Stronom satysfakcyi, a Urzędowi Exekucyi otrzymanego iednostronnie Dekretu uskutecznione być nie mogą, zalecając, aby Kommissarze z obydwóch stron wyznaczeni y dodani tę Sprawę rozśadzili, co iasniey treść tej Rezolucyi dowodzi.

Ponitur Dnia 22 Augusti 1777 wyszła. Nro 12.

Zyskawszy tę Rezolucyą Sukcesorowie ponowili użalenie się w Grodzie Powiatu Wiłkomirskiego na czynność nieprawą Urodzonych Haudryngow.

Ponitur Manifest Dnia 29 Augusti 1777. Nro 13.

Donieśli przez Memoryał W. K. MCI PANU NASZEMU MIŁOŚCIWEMU y Prześwietney Radzie Sukcesorowie Budberkowscy o gwałtownie dopełnionej Exekucyi Dekretu iednostronnego, ten postępek przez Rezolucyą został naganionym, a Kommissyi dopełnienie naznaczone z przyłączonym nakazem UUr. Haudryngom niebronienia Exekucyi Prawa.

Ponitur Rezolucya Dnia 10 Septembris wyszła. Nro 14.

Nie wzięła y ta Rezolucya swego skutku, bowiem UUr. Haudryngowie poprawiwszy swę sytuacyi przez odebranie cudzych Dobr, a tym postępkem odiawſzy sposob pomocy UUr. Platerowi y Bystramowi, wyrobili to, że Kommissya dwiema Rezolucyami zalecona, przez różne UUr. Haudryngow obroty y niedopuszczanie do Dobr Okniſte Kommissarzow, (dla których tamto mieysce do sądzenia wyznaczone było,) swego skutku nie wzięła.

Po tej dopełnionej czynności podali UUr. Haudryngowie pytanie: gdzieby się sądzić mieli? które zważywszy Prześwietna Rada oraz odpowiedź daną od Sukcesorow Budberkowſkich czynność UUr. Haudryngow zaſkarżających, rezelwowała ten interes, po wydanych Mandatach do Sądu W. K. MCI, być materyą Sądową, a przeto do Rezolueyi Rady nie należącą.

Ponitur Rezolucya wydana Dnia 3 Marca 1780. Nro 15.

Byli przeto Sukcesorowie przymuszeni powtornie wydać Mandat do Sądu W. K. Mci właściwego, tak o gwałtowne siebie z Dobr namienionych wybicie, iako też wściąganie kar za gwałty, naiaždy y zabór ruchomości z nakazem wrocenia ich, iako obszerniey tego Mandatu czyta się ofnowa.

Ponitur Mandat Dnia 14 Auguſti wydany z przyznaniem w Grodzie Powiatu Wiłkomirskiego Dnia 18 Auguſti 1780. Nro 16.

To ieſt iſtotne wyobrażenie bezprawnego UUr. Haudryngow poſtępowania, na ktore żalą ſię przed Tronem W. K. Mci PANA NASZEGO MIŁOŚCIWEGO Sukcesorowie Budberkowſcy y proſzą.

Decidendo Citationem ad Judicium S. R. Mtis editam, inherendo tam Legi Patriæ quam Communi expulſos ante omnia ad Poſſeſſionem Bonorum reinduci, ac eadem Bona, prævio calculo de perceptis Proventibus reſtitui mandari, Spolium in rebus mobilibus commiſſum purgari injungi, pro convulſione verò Legis & Reſolutionem Conſilii Permanentis tum violatione Litis pendentis exemplariter puniri. In Negotio verò Principali Cauſam ratione Bonorum eorundem Suffei & Bałtmuyze in Ducatu Curlandiæ & Semigalliæ ad Judicium competens Curlandiæ, tum Okniſte in Ducatu Lithvaniæ ſitorum, tanquam in Judiciis Tribunalitiis pridem præventam pro ultetiori Reſolutione ad eadem Judicia remitti, quibus Judiciis etiam Cauſæ facti cognitionem & deciſionem demandari.

Œuſznoſć żądania gruntuie ſię na ſprawiedliwości, a tę wſpiera Prawo, iuż to krajowe Annorum 1543, 1685, 1699 y 1726, o Expulſyach ſtanowione, iuż i ſamo Kurlandzkie zakazuie, aby nikt z ſwey wlaſności wyzutyim nie był, nayprzed w ſłowach in formula Regiminio fol. 103 = *Nemo omnium ſive Nobilium ſive Incolarum Bonis ſuis ſine legitima cognitione & iudicio privetur* = w drugim mieyſcu toż ſamo fol. 116 §. 22 = *Exceptio Spolii omnem Actionem ad verſus Spoliatum à Spoliatore intentatam excludit, & intra ſpatium quindecim dierum probari debet, qua probata Spoliator in principali & Accessorio damna & intereſſe in ſolidum prius reſtituere debet, quàm in Iudicio audiat.* =

Poſtępku ſwego gwałtownego prawnym nazwać nie mogą UUr. Haudryngowie. Jeżeli by nayprzed okryć go chcieli Dekretem iednoſtronnym, ten im ku pomocy być nie może, poniewaś Prawo Seymu Roku 1776 iuż go zniſzczyło, y przeto też Sukcesorowie nie żądaią iego uchylenia, iako rzeczy nie byłę, mowi to Prawo §. oprócz zaſ = w ſłowach = NIE MNIEY KONTUMACYALNYM albo przez oſobę mieyſce nieprzytomnego Kommiſſarza intruſiwe zaſiadaiącą ſądzonym, na Kommiſſyach, Kondeſcenſyach w Ziemſtwie lub Grodzie, z Remiſs tamże naſtąpionym, ktoremi Strona uciążoną czuć ſię będzie, wolnoſć zoſtawieniemy czynienia w ſprawach takowych według ſwego rodzaju, to ieſt Juris Regii w Aſſeſſoryi, a Ziemſkich w Trybunale, KTORYCH NATYCHMIAST DALSZĄ EKEKUCYĄ WRAZ Z PROCESSEM WSTRZYMUIEMY. =

Z tego powodu iuż nie mieli żadnego Prawa, ani go używać mogli UUr. Haudryngowie do brania ſię w Poſſeſſyą Dobr Suffei y Bałtmuyze bo idąc w exekucyi Prawa Przeſwiętna Rada Nieuſtaiająca toż ſamo determinowała, że Exekucyi zyskać nie mogą, a przeto dowod iaſny expulſyi, z ktorego Œuſznoſć żądania reindukcyi wynika.

Ani bronić się mogą Urodzeni Haudryngowie Sancitum zyska-
nym na Seymie Roku tegoż 1776, którego słowa są = *Azatym presenti San-*
cito cavetur, że Kommissye &c. y Haudrynga &c. w którychkolwiek ultimæ Instantiæ
Jurydyckiej ex SERIIS PARTIUM CONTROVERSIIS FEROWANE &c. w mocy
niewzruszonej zostawiać z pod Prawa pod tytułem = Deklaracya o Kommissyach y
Remissach z przeszłego Seymu wypadłych = Konfederacya Generalna Obogya Narodow
wyłącza = ponieważ to Sancitum nie służy do Sprawy niniejszey, gdy De-
kret nie ex feriis Partium Controversiis, ale in Contumaciam iednostronnie
ferowany, w ktorey okoliczności już mają Rezolucyą UUr. Haudryngowie
Prześwietney Rady Nieustaiącey pod Dniem 22 Augusti 1777 deklarującą,
że Sancitum namienione nie wzmacnia Dekretu iako nie ex feriis Partium
controversiis zaszłego.

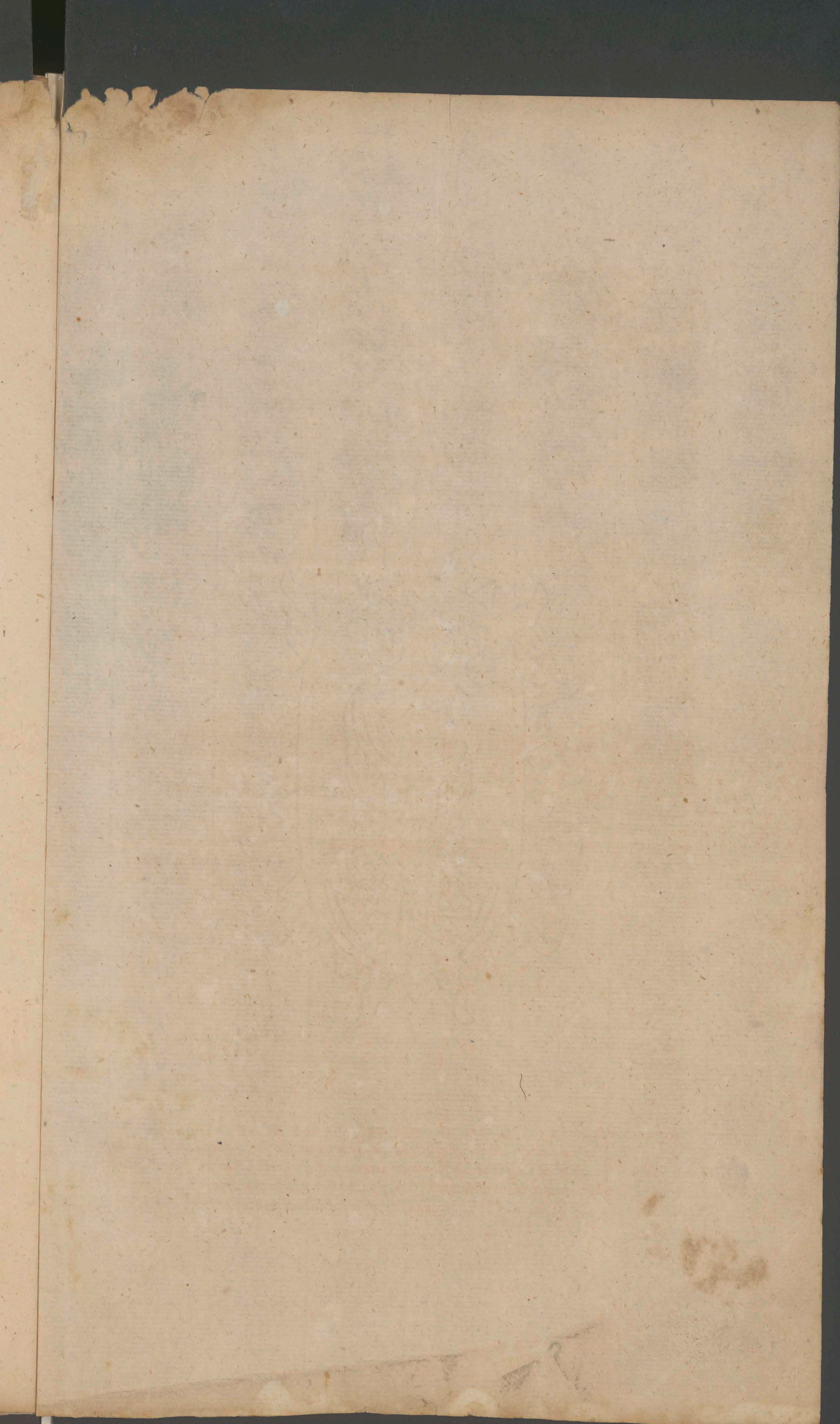
Ponitur Sancitum Dnia 31 Ołobris 1776.

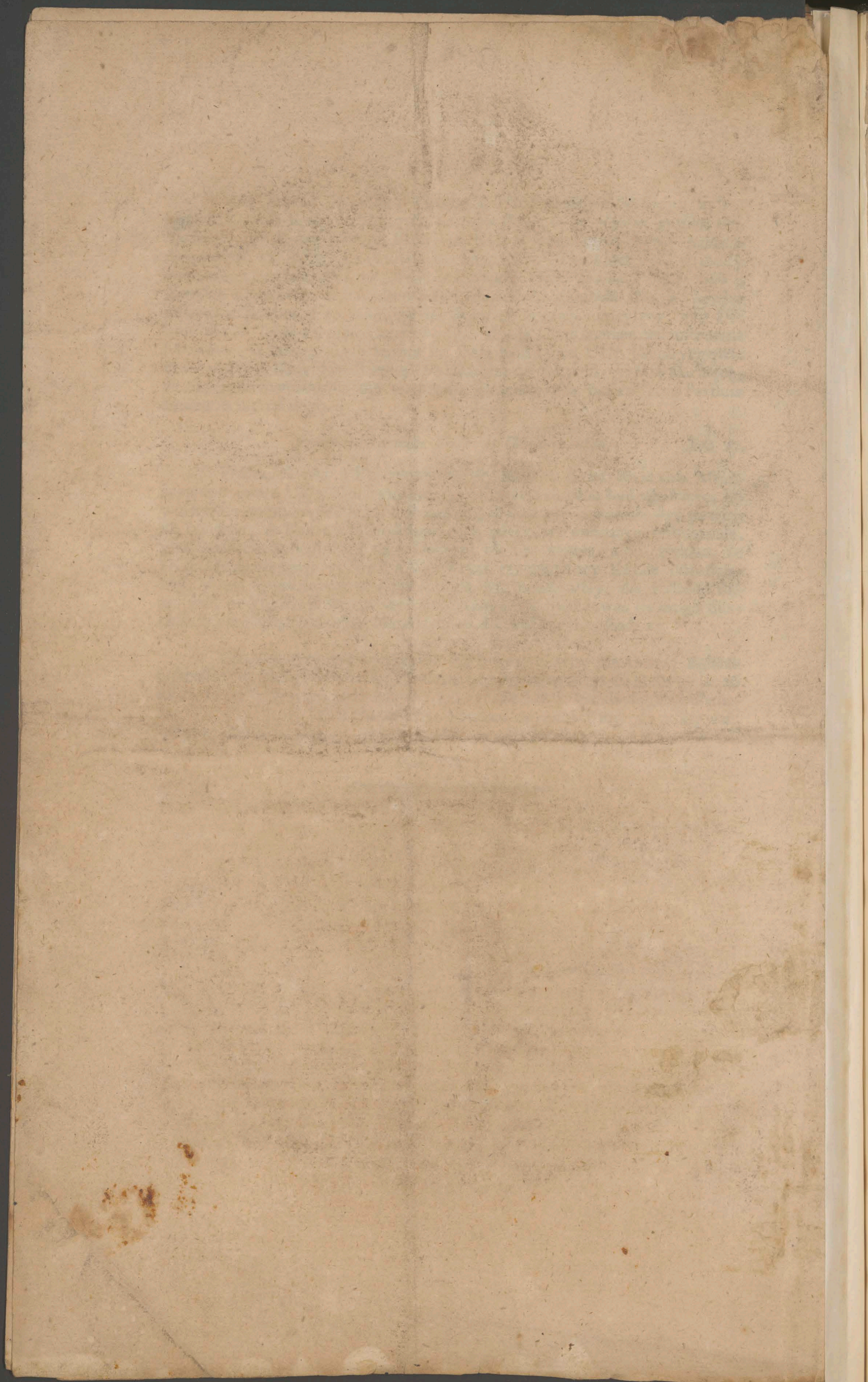
Nro 17.

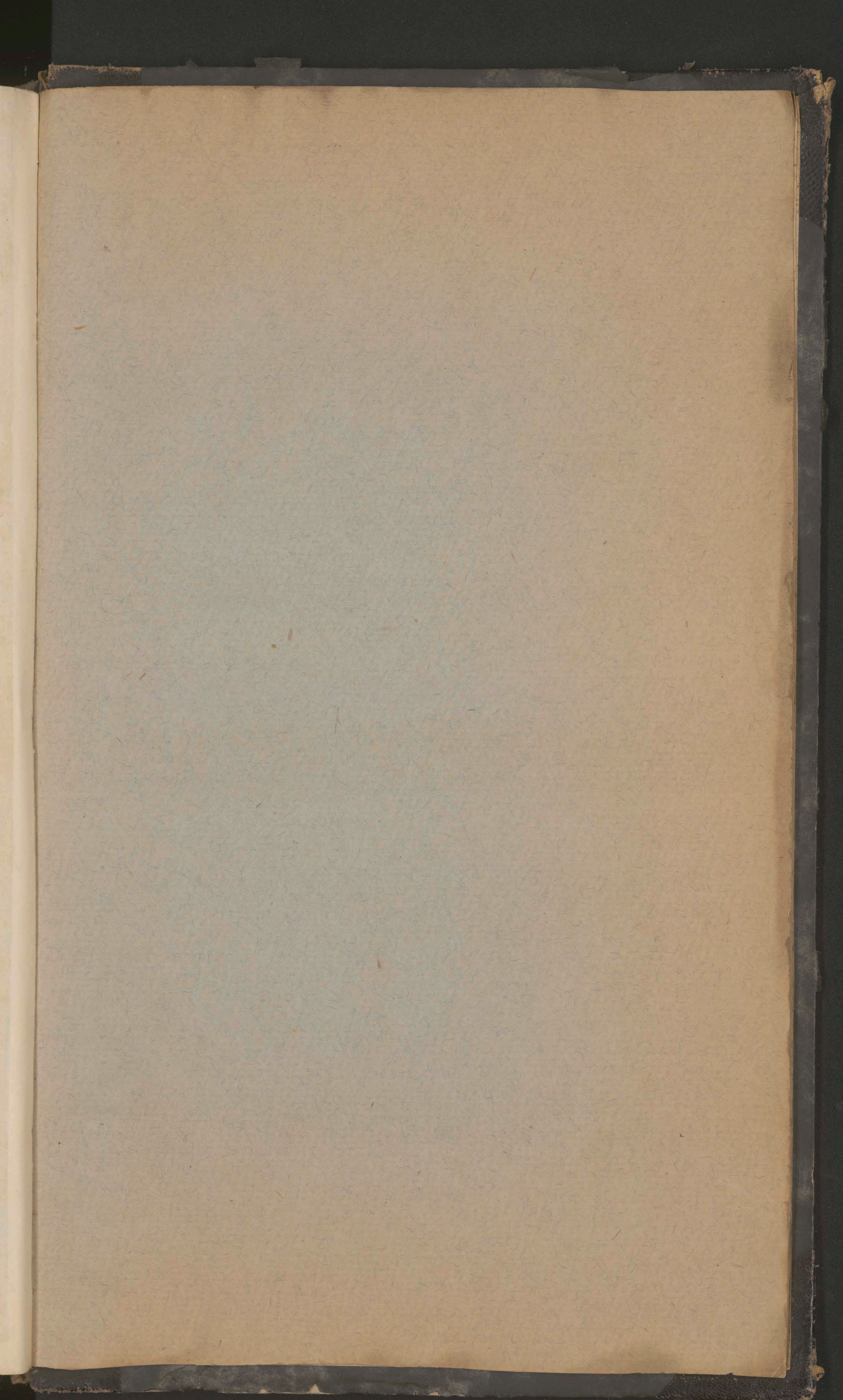
Dalsza obrona z Reskryptu od W. K. MCI PANA NASZEGO MIŁO-
ŚCIWEGO przez UUr. Haudryngow uproszonego czerpana być nie może, bo
y owszem za podstępne iego wyrobienie przykładnie ukaranemi być powin-
ni, wiedząc, że Dekretu iednostronnego Konstytucya exekucyą wstrzymała,
y że Sancitum bynajmniey tego Dekretu nie upoważnia, a co większa, że
UUr. Haudryngowie podawszy Memoryał Prześwietney Radzie Nieustaią-
cey, y tam Sukcesorow z odpowiedzią wprowadziwszy, nie czekając Re-
zolucyi, podstępnie Reskrypt wyjednali o czym ani spodziewać się mogli Suk-
cesorowie, będąc powołani Memoryałem do explikacyi w Radzie.

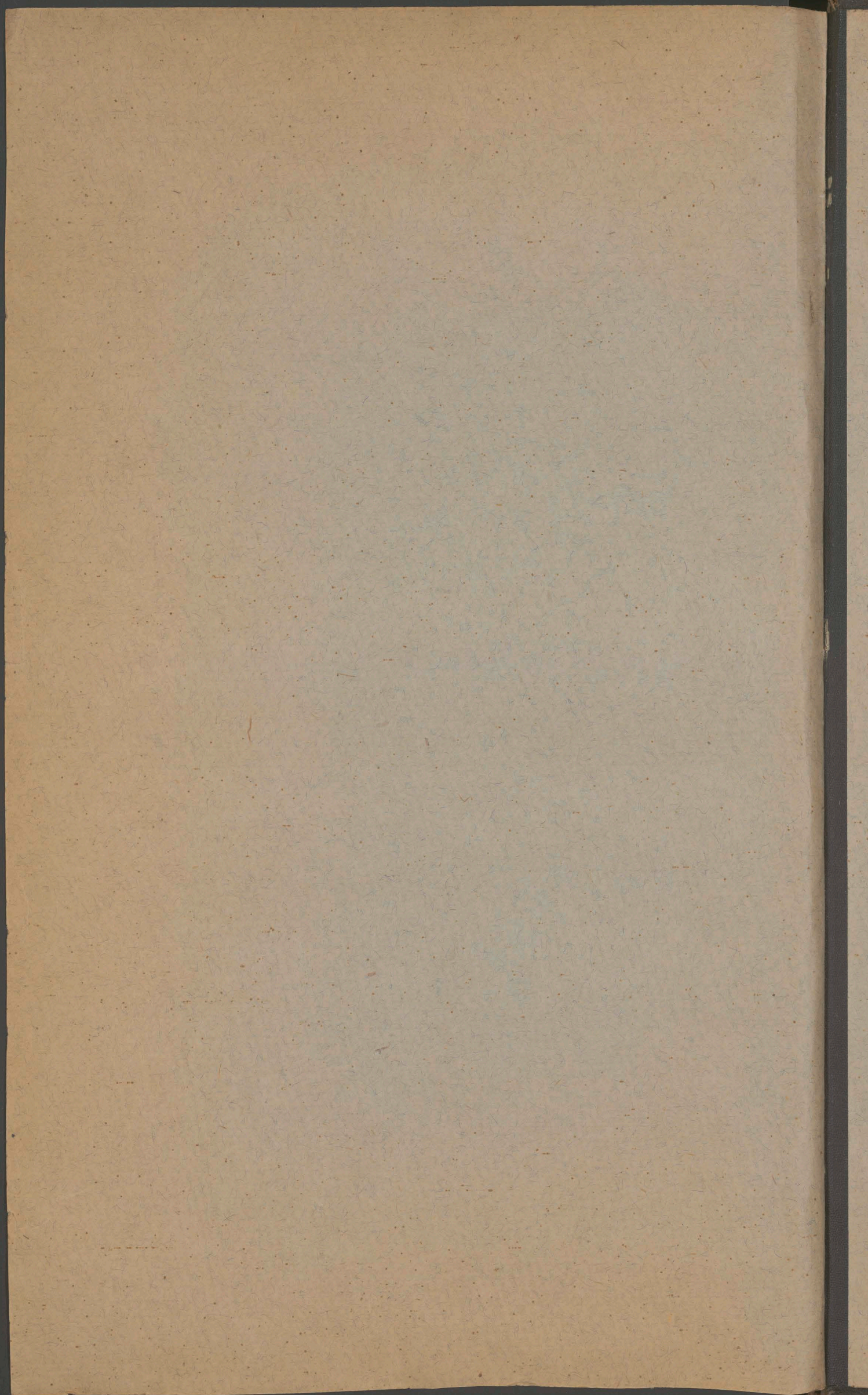
Te więc trzy nayistotniejszye dla Strony obrony nie tamują żądania
Sukcesorow Budberkowiłkich dopraszających się reindukcyi do Dobr od lat 26
przez siebie spokojnie posiadanych, ani tychże UUr. Haudryngow zaślania-
ia od wściagnienia kar zasłużonych, bowiem czynności tey nie pokrywają
omylne postępowania

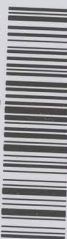

Biblioteka Jagiellońska

str0025902

